



## KUNNGJØRING AV NOBELS FREDSPRIS FOR 2021:

Den Norske Nobelkomite har bestemt at Nobels fredspris for 2021 skal gå til Maria Ressa og Dmitrij Muratov for deres innsats for ytringsfrihet, som er en forutsetning for demokrati og varig fred. Ressa og Muratov får prisen for sin modige kamp for ytringsfrihet i Filippinene og Russland. De er samtidig representanter for alle journalister som står opp for dette idealet i en verden der demokrati og pressefrihet har stadig trangere kår.

Maria Ressa bruker ytringsfriheten til å avsløre maktmisbruk, voldsbruk og en autoritær utvikling i sitt hjemland Filippinene. I 2012 var hun med å etablere Rappler, et internettbasert mediehus for undersøkende journalistikk, som hun fortsatt leder. Som undersøkende journalist og Rappler-sjef har Ressa markert seg som en uredd forsvarer av ytringsfriheten. Rappler har rettet kritisk søkelys på Duterte-regimets omstridte drapskampanje mot narkotika. Tallet på drepte er så høyt at kampanjen har preg av krigføring mot eget folk. Ressa og Rappler har videre dokumentert hvordan sosiale medier brukes til å spre falske nyheter, trakassere meningsmotstandere og manipulere det offentlige ordskiftet.

Dmitrij Andrejevitsj Muratov har i en årrekke forsvart ytringsfriheten i Russland under stadig mer krevende forhold. I 1993 var han med å grunnlegge den uavhengige avisen Novaja Gazeta. Siden 1995 har han vært avisens sjefredaktør i til sammen 24 år. Novaja Gazeta er den mest uavhengige og prinsipielt maktkritiske avisen i dagens Russland. Ved sin faktabaserte journalistikk og faglige integritet har avisen blitt en viktig kilde til informasjon om lite omtalte og

kritikkverdige sider ved det russiske samfunn. Siden oppstarten i 1993 har Novaja Gazeta publisert kritiske artikler om alt fra korrupsjon, politivold, urettmessige arrestasjoner, valgfusk og «trollfabrikker» til bruk av russiske militære styrker i og utenfor Russland.

Avisens motstandere har svart med trakassering, trusler, vold og drap. Siden oppstarten er seks av avisens journalister blitt drept, deriblant Anna Politkovskaja som skrev avslørende reportasjer om krigen i Tsjetsjenia. Til tross for drap og trusler har redaktør Muratov nektet å gi opp avisens uavhengige linje. Han har konsekvent forsvart journalisters rett til å skrive hva de vil om det de vil, så lenge de etterlever journalistikkens egne faglige og etiske standarder. En fri, uavhengig og faktabasert journalistikk beskytter mot maktmisbruk, løgn og krigspropaganda. Det er Nobelkomiteens overbevisning at ytrings- og informasjonsfrihet bidrar til en opplyst offentlighet. Disse rettighetene er viktige forutsetninger for demokrati og verner mot krig og konflikt. Tildelingen av Nobels fredspris til Maria Ressa og Dmitrij Muratov er ment å understreke betydningen av å beskytte og forsvare disse grunnleggende rettighetene. Uten ytrings- og pressefrihet kan arbeidet for folkenes forbrødring, nedrustning og en bedre organisert verden vanskelig lykkes i vår tid. Årets fredspris har derfor en solid forankring i bestemmelsene i Alfred Nobels testamente.

Oslo, 8. oktober 2021